Poštnina plačana v gotovini

Leto X. št. 32a

Ljubljana, četrtek 7. februarja 1929

Cena 2 Din

Naročnina znaša mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din

Uredništvo: Ljubljana, Knaflova ulica 5. Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126. Maribor: Aleksandrova cesta 13. Telefon št. 440. Celje: Kocenova ulica 2. Telefon št. 190.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu. —

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova ulica 54. Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126. Inseratni oddelek: Ljubljana, Prešernova ulica 4. Telefon št. 2492. Podružnica Maribor: Aleksandrova cesta 13. Telefon št. 455. Podružnica Celje, Kocenova ulica 2. Telefon št. 190. Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljubljana št. 11.842, Praha číslo 78.180; Wien Nr. 105.241.

Velika politična amnestija

Odpuščajo se kazni in ustavljajo obtožbe radi razžaljenja vladarja in drugih političnih deliktov po kazenskem in tiskovnem zakonu

Ljubljana, 6. februarja.

Kralj je danes podpisal ukaz, s katerim izreka amnestijo za vse važnejše politične delikte. To je prava kraljevska gesta, krasen čin državniške in vladarske modrosti. Z razpustom strank je bilo ustavljeno političnostrankarsko življenje, sedaj je po volji kralja napravljena tudi čista miza za vse nemile posledice nekdanjih strankarskih bojev. Umaknjene so vojske s političnega bojišča, odnešeni so sedaj tudi ranjenci, odstranjeni maroderji — polje je prosto. A iz src je izruvana marsikatera grenkost iz preteklih dni in izbrisan je tudi spomin na marsikatero krivico nedavnih časov. Plemenito je kralj razširil amnestijo tudi na one delikte, ki se jih je dosedaj smatralo kot neodpustljive in med komunističnim neprevidnežem in prevročim ultrameščanskim političnim kritikom ni napravljena razlika. Kralj je s svojo veliko gesto izročil pozabljenju vse kaznjive politične pregreške iz prošlih časov in je tako z dejanjem pokazal, da hoče vsakemu dati svobodno pot za uveljavljenje njegovih najboljših sil pri skupnem velikem delu za ozdravljenje naše Jugoslavije. Kraljev ukrep bo ves narod pozdravil z oduševljenjem in z hvaležnostjo, nesporno pa bo amnestija tudi v inozemstvu napravila najugodnejši vtis ter potrdila splošno zaupanje in veliko avtoriteto, ki jo uživa kralj v celem svetu.

Kraljeva gesta je mogočen mirovni poziv vsemu narodu. Po razpustu političnih strank so politični boji po vsej državi utihnili in kralj sedaj celemu narodu vzgledno dokazuje potrebo državljanskega primirja, nujnost umrjenja političnih strasti. Baš pri nas bi bilo potrebno, da se gotovi ljudje globoko zamislijo nad to kraljevsko gesto. Vsi dosedanji ukrepi režima niso mogli pomiriti neukrotljive partizanske strasti in terorističnega atavizma mogotcev bivše SLS. Deloma je to razumljivo, akoravno ne opravičljivo. Bivša SLS je držala svoje pozicije in sedela slovenskemu ljudstvu na grbači le, ker je z nenadkriljivo spretnostjo in brezvestnostjo znala tako rekoč vsak dan znova terorizirati, strašiti in zavajati slovenske ljudi. Spekulacija na instinkte mas in demagogično hujskanje proti političnim nasprotnikom, zloraba najintimnejših verskih občutkov ljudstva — to so bila njena stalna preizkušena sredstva. Velik del slovenskih ljudi, zlasti onih, ki so dovzetni za fraze in gesla, v neprestanem bobnajočem ognju klerikalne propagande in demagogije ni prišel do tega, da le trenutek premisli in prevdari. Mnogokrat ni niti opazil, kako se mu danes dopoveduje baš ono, kar je bilo včeraj proglašeno za največje zlo. Famozna historija o stališču SLS napram načelu narodnega edinstva je klasičen dokaz te prevarantske partizanske taktike. Politično premirje tvori za partizane bivše SLS največjo opasnost. Razmišljanje in iztrezenje je smrt demagogije. Pomirjenje partizanskih strasti, znosnost med ljudmi nasprotujočih si političnih naziranj — vse to prodira teme je, na katerih je slonela politika SLS in onemogočuje obnovo enakega ali podobnega partizanstva, kakršno je na nesrečo slovenskega ljudstva razvila bivša SLS.

Zato doživljamo menda edino pri nas, da klerikalno časopisje hodi naprej po svoji stari poti ter porablja vsako priliko za demagogijo in hujskanje proti bivšim političnim nasprotnikom. Reči moramo, da se v tem oziru razmere niso prav nič spremenile in da se klerikalni listi obnašajo, kakor da bi se Jugoslavija nahajala še vedno v nesrečnih rokah kleroradikalskega hegemonističnega režima. Zlasti se vsak dan z največjo besnostjo, na podlagi raznih izmišljenih argumentov in «dejstev» zaganjajo proti bivši SDS in njenim pristašem, preizkušenim nositeljem in v najtežjih časih neustrašenim braniteljem idej, ki jih je kralj v svojem historičnem manifestu proglasil za osnovne ideje celokupnega našega državnega življenja. Mi smo se v najboljšem namenu dosedaj izogibali polemike, a naša trezna pomirljivost ni našla razumevanja, klerikalni partizani so jo brezobzirno zlorabljali ter so svojo hujskaško gonjo še poostrili.

Sedaj stoji ves narod pod mogočnim vtisom pomirljive kraljeve geste in dobro bi bilo, da bi vladarjev čin razumeli tudi tisti, ki jim do danes še ni uspelo ukrotiti svoje partizanske zagrizenosti. Ako pa hočejo mogotci bivše SLS na vsak način nadaljevati vojno, potem ne bo nobena demagogična fraza preprečila razčiščenja računov, ki jih ima — ne bivša SDS ali katera druga bivša stranka — temveč narod z bivšo SLS.

Beograd, 6. februarja, p. Krali Aleksander je nocoj podpisal ukaz o amnestiji za kaznjiva dejanja, ki so bila storjena pred 6. januarjem t. l. Zakon se glasi:

Na predlog našega ministra pravde in po zaslišanju predsednika našega ministrskega sveta ter na podlagi predpisov čl. 3. zakona o kraljevski oblasti in o vrhovni državni upravi odrejamo:

Čl. 1. Da dajemo in objavljamo splošno amnestijo za kazniva dejanja iz paragrafa 91 b. in v., paragrafov 92, 95, 103 in 104 k. z. za kraljevino Srbijo, nadalje iz paragrafa 47, paragrafa 48 drugi odstavek in paragrafa 53 in 54 zakona o tisku, v kolikor so bila storjena pred 6. januarjem 1929. leta, kakor tudi za dejanja po zakonu o volilnih imenikih od 30. maja 1922. leta in po zakonu o volitvi narodnih poslancev od 28. novembra 1920. z izpremembami in dopolnitvami od 10. junija 1922., bodisi, da je sodni postopek o teh dejanjih prekinjen ali da se nahaja v toku ali pa, da je že bila izrečena obsodba. V kolikor postopanje ni še bilo začeto, pa naj se sploh opusti.

Čl. 2. Da milostnim potom oprostimo še nedokončane kazni, oziroma ostanke teh kazni vsem osebam, ki so bile od strani civilnih kazenskih sodišč pravomočno obsojene zaradi dejanj navedenih v točki 1., v kolikor so bila storjena pred 6. januarjem 1929.

Čl. 3. Da pooblaščamo našega ministra pravde, naj rešuje vsa sporna vprašanja, v kolikor bi nastala glede uporabe tega ukaza.

Naš minister pravde naj izvrši ta ukaz.

•

Členi srbskega kazenskega zakona, na katere se nanaša amnestija in ki veljajo za vso državo, so:

§ 91b govori o razžaljenju kralja in vladarskega doma potom govora ali tiska.

§ 91 govori o rovarjenju proti obstoječemu redu prestolonasledstva in ustavnim pravicam vladarja ter o žaljenju pravnih ustanov.

§ 92 govori o ščuvanju proti državnim oblastim ter o huiskanju k nepokorščini in nespoštovanju zakonov in predpisov.

§ 95 govori o zbiranju ljudi, da prisilijo oblasti k nezakonitemu dejanju ali da zakonito dejanje preprečijo.

§ 103 govori o zasmehovanju oblasti, oblastnih organov ali njihovih ukrepov.

§ 104 govori o žaljenju javnih organov v izvrševanju službe.

Členi tiskovnega zakona, na katere se nanaša amnestija so:

§ 47 govori o širjenju mržnje proti državi in ščuvanju k plemenskemu in verskemu razdoru.

§ 48 govori o izzivanju razredne mržnje in o zasmehovanju državnih naprav.

§ 53 govori o razžaljenju kralja ali članov kraljevskega doma.

§ 54 govori o razžaljenju sodišč, vojske, javnih uradov, Narodne skupščine in javnih uslužbencev.

Novi predpisi o nošnji orožja

Revizija vseh orožnih listov in reverzov. — Poostreni predpisi za nakup in posest orožja ter za nabavo municije

Beograd, 6. februarja č. Jutrišnje »Službene Novine« bodo objavile uredbo o izpremembi in izpopolnitvi zakona o posesti in nošenju orožja z dne 14. junija l. 1928, odnosno izvršilne uredbe z dne 28. junija 1928. Novo uredbo je izdal notranji minister na podlagi čl. 12., oziroma čl. 20. zakona o zaščiti javne varnosti in reda v državi z dne 6. januarja l. 1929. Glavne določbe so:

Za nabavo in posest dopuščenega orožja je potrebno dovoljenje pristojne upravne oblasti I. stopnje ali odgovarjajoče državne krajevne policijske oblasti.

Za nošenje vseh vrst dopuščenega orožja je potrebno dovoljenje (orožni list) splošne upravne oblasti I. stopnje ali državne krajevne policijske oblasti.

Posest dopuščenega orožja se mora v roku osmih dni prijaviti pristojni oblasti.

Kupcem sme pooblaščeni prodajalec orožja prodajati orožje samo na podlagi odobrenja za nabavo in držanje orožja, izdanega od pristojne oblasti.

Prodajalcem municije je dovoljeno prodati imetniku orožnega lista največ 25 strelov in 25 gramov navadnega smodnika.

Vsa doslej izdana potrdila o prijavi orožja (revers) prenehajo veljati. Ta potrdila morajo posestniki predložiti pristojni občinski oblasti odnosno splošnoupravni oblasti prve stopnje najkasneje do 30. marca 1929. Prvostopna upravna oblast podvrže ta potrdila reviziji in jih potrdi ali pa potrdilo odkloni.

Prvostopna splošna upravna policijska oblast na osnovi orožnih listov, podvrženih reviziji, ponovno oceni razloge za izdajo orožnih listov. V slučaju, da smatra prvostopna policijska ob[illegible] da je treba poprej izdani orožni list [illegible]vzeti, izda o tem odlok, s katerim se odvzame orožni list in orožje.

Ne kaznujejo se osebe, ki do 21. marca 1929 predajo prošnje za dovoljenje držanja orožja odnosno za orožne liste, četudi doslej niso podale predpisane prijave.

Trije novi zakoni

Beograd, 6. februarja p. Krali je podpisal danes tri nove zakone. Prvi povišuje tožbeno podlago za civilne pravde pri kotarskih sodiščih na Hrvatskem na osemkratno vsoto, drugi pooblašča ministra financ, da uredi vsa personalna in materijalna vprašanja, ki so v zvezi z likvidacijo bivše Narodne skupščine, tretji zakon pa odpravlja kompetenco kasacijskega sodišča v Beogradu kot vrhovnega sodišča za vojaško-kazenske procese ter določa, da sodi veliko vojaško sodišče v zadnji inštanci. Obenem uvaja novi zakon nov način presoje kompetenčnih konfliktov med civilnimi in vojaškimi sodišči.

Falzificirani srbski diplomatski dokumenti

Komunike zunanjega ministrstva o tendencijozni knjigi Miloša Bogićevića v Berlinu

Beograd, 6. februarja, p. Iz glavnega arhiva zunanjega ministrstva je bil danes pod št. Gl. br. 22 izdan sledeči komunike:

«Miloš Bogičević, bivši tajnik srbskega poslaništva v Berlinu, je objavil pred kratkim v Berlinu prvi zvezek svojih publikacij v nemškem jeziku pod naslovom «Zunanja politika Srbije od l. 1903. do l. 1914.», ki predstavlja zbirko «tajnih dokumentov» srbskega arhiva, 417 po številu. Gosp. Bogičević trdi, da je sestavil prevode teh dokumentov po avtentičnih originalih, do katerih je prišel v originalu ali prepisu v različnih razdobjih pod raznimi okolnostmi. Z ozirom na to izjavlja zunanje ministrstvo kraljevine SHS:

1.) Miloš Bogičević je bil v srbski diplomatski službi do l. 1915. Takrat je bil odstranjen iz državne službe in so mu bile odvzete vse uradniške pravice, ker je vzdrževal zveze s sovražnikom.

2.) Bogičevićeva publikacija nosi samo njegov podpis. Stvarna redakcija te publikacije je bila v rokah nekdaj sovražnih oblasti, ki so bile v posesti arhiva zunanjega ministrstva v času sovražne okupacije od l. 1916. do 1918.

3.) Publicirani dokumenti so izbrani zelo tendencijozno. Namenoma so izpuščeni gotovi dokumenti in cele skupine bistvene važnosti, četudi so imeli stvarni urejevalci te zbirke na razpolago ves arhiv zunanjega ministrstva, obsegajoč dokumente od l. 1870 do 1. julija 1914.

4.) Niti prevodi objavljenih dokumentov niso točni in so jih očividno izvršili ljudje tujega porekla z nedovoljnim znanjem srbsko - hrvatskega jezika. Razen tega je ugotovljeno, da je besedilo objavljenih dokumentov namenoma izkrivljeno, deloma falzificirano, deloma okinčano z dodatki.

5.) Glavni arhiv zunanjega ministrstva ima danes večino originalnih dokumentov, navedenih v tej publikaciji. Arhiv ima prav tako tudi dokumente, sestavljene od stvarnih urednikov Bogičevićeve zbirke, ki mečejo dovolj jasno luč na njihove prevajalske metode in na absolutno pomanjkanje prevajalske skrupuloznosti. Med temi dokumenti je tudi veliko število očividno falzificiranih aktov.

6.) Ministrstvo zunanjih zadev je podvzelo potrebne korake, da se to početje na primeren način ožigosa, kakor zasluži.»

Priprave za gospodarsko konferenco Male antante

Beograd, 6. febr. p. Razgovori, ki so se vodili med Jugoslavijo, Češkoslovaško in Rumunijo glede ožjega gospodarskega sodelovanja držav Male antante, so končali s sporazumom, da se sestane pripravljalna gospodarska konferenca Male antante še v prvi polovici letošnjega leta. 11. t. m. se bodo sestali v Bukarešti delegati vseh 3 držav, da razpravljajo o pripravah za to konferenco in da se dogovore o dnevnem redu. Za delegata naše države je določen bivši demokratski poslanec Slavko Šečerov, ki odpotuje jutri v Bukarešto.

Prve reparacije pri oblastnih samoupravah

Odločen korak ministra narodnega zdravja — Iz strankarskih razlogov odpuščeni uradniki se morajo zopet sprejeti v službo

Beograd, 6. februarja p. Povodom prevzema bolnic in drugih sanitarnih zavodov, zlasti tudi zdravilišč in kopališč, ki so se prej nahajala v državni upravi, pod upravo oblastnih samouprav, so se zgodile mnoge strankarske zlorabe. Oblastni odbori so ponekod pometali nameščence in uradnike, ki so bili pristaši opozicijonalnih strank, kratkomalo na ulico, odnosno so odklonili njihov prevzem iz državne v samoupravno službo. Tudi se je zgodilo, da so na uradnike pritiskali, da se morajo vdinjati gospodujoči stranki. Mesto tako odstranjenih nameščencev so oblastni odbori nastavljali svoje partizane, ki so bili često brez kvalifikacije. Na ta način se je zgodilo, da je prišlo mnogo izvrstno kvalificiranih uradnikov in uslužbencev ob svoj kruh, odnosno v predčasni pokoj, in sicer deloma na breme države.

Z ozirom na vse te zlorabe in da se krivice popravijo ter tudi iz razlogov štednje, je minister narodnega zdravja dr. Krulj izdal velikim županom strog nalog, **da se morajo potom oblastnih komisarjev vsi oni uradniki in nameščenci, ki so imeli polno kvalifikacijo, a so bili pri prevzemu bolnic, kopališč in zdravilišč iz partizanskih razlogov odpuščeni, odnosno predčasno penzijonirani, takoj vrniti na svoja mesta. Osobje, ki je bilo postavljeno na njihova mesta, se ima odpustiti, odnosno zaposliti tam, kjer je bilo zaposleno prej.**

Minister bo vodil strogo evidenco, da se ta njegova naredba točno izvrši.

Uradniki in nameščenci, ki so bili lani povodom prevzema zdravstvenih zavodov, zdravilišč in kopališč odstranjeni ter s tem zapostavljeni, naj se prijavijo velikim županom ter zahtevajo reparacijo.

★

Naredba ministra narodnega zdravja je prvi odločni korak, da se prične z reparacijami pri oblastnih samoupravah ter bo gotovo vzbudila nedeljeno odobravanje vse poštene javnosti. Tudi v Sloveniji so se zgodile na tem polju velike krivice, ki bodo, kakor upamo, sedaj popravljene.

Pogajanja za otvoritev bolgarske meje

Vesti, da je zapora meje že odpravljena, so neresnične. Vrše se še le prva pogajanja

Beograd, 6. februarja p. V zadnjih dneh so se najbrže iz bolgarskega vira v nekatere inozemske in nato tudi v nekatere domače liste zanesle vesti, da je med Jugoslavijo in Bolgarijo že dosežen sporazum o ukinjenju mejne zapore, katero je Jugoslavija proglasila po umoru generala Kovačevića v oktobru 1927. leta. Po teh vesteh je naš sofijski poslanik Ljuba Nešić, ki se je mudil te dni v Beogradu, odšel v Sofijo že s privoljenjem naše vlade v otvoritev meje.

Vaš dopisnik se je obrnil na merodajno mesto, od koder je bil pooblaščen, da te časopisne vesti kategorično demantira kot docela neresnične. O kakem že doseženem sporazumu z bolgarsko vlado glede ukinitve zapore meje še ne more biti govora, ker je naš poslanik Ljuba Nešić prejel šele instrukcije, da obvesti bolgarsko vlado, pod kakimi pogoji bi bila naša vlada pripravljena likvidirati to zadevo. Od sprejetja teh pogojev s strani bolgarske vlade je odvisno, kako bo rešeno to vprašanje. Do 9. ure zvečer vlada o tem ni prejela še nikakega poročila.

Sofija, 6. februarja p. Potrjujejo se vesti, da so med bolgarsko vlado in jugoslovenskim poslanikom Ljubo Nešićem v teku razgovori glede ukinitve zapore jugoslovenske meje napram Bolgariji.

Pred podpisom vzhodnega protivojnega pakta

Podpis pogodbe je preložen na dan 8. t. m. — Zadovoljstvo rumunske javnosti — Davila je prva rumunska uradna oseba, ki je po vojni stopila na ruska tla —

Bukarešta, 6. februarja, s. Rumunski listi ne objavljajo preveč obširnih komentarjev o potovanju rumunskega poslanika Daville v Moskvo k podpisu protivojnega pakta. Uradni krogi so s tem preokretom popolnoma zadovoljni, ker ima predlog Litvinova z rumunskimi modifikacijami značaj pogodbe o nenapadanju. Vendar naglašajo, da s podpisom pakta še ne bodo vzpostavljeni normalni diplomatski odnošaji z Rusijo. Pakt ima le ta pomen, da rumunska vzhodna meja ne bo stalno pod pritiskom ruskega oboroženega ogražanja.

Bukarešta, 6. januarja, g. Rumunsko zunanje ministrstvo je prejelo od rumunskega poslanika v Varšavi Daville sporočilo o njegovem odpotovanju v Moskvo. Po podpisu protokola bo Davilla odpotoval v soboto iz Moskve v Bukarešto, kjer bo poročal zunanjemu ministru. Davilla je prvi oficijelni zastopnik Rumunije, ki je po vojni stopil na sovjetsko rusko ozemlje. Vsi listi povdarjajo z zadovoljstvom, da je Kelloggov pakt ob ruski meji stopil v veljavo. Zlasti naglašajo, da je nesigurnost besarabske meje bila ena najvažnejših vzrokov, da Rumunija v inozemstvu ni dobila kredita. Rešitev tega vprašanja bo imela ugodne posledice za rumunski zunanji kredit.

Varšava, 6. februarja, g. Rumunski poslanik v Varšavi Davilla je danes dopoldne odpotoval v Moskvo. Na poljsko - ruski meji mu bo stavljen na razpolago za nadaljnje potovanje v Moskvo poseben vlak. V Moskvi bo Davilla gost poljskega poslanika Patka. Podpis pogodbe se bo izvršil 8. t. m.

Dr. Wilfan o manjšinskem problemu

Nestrpnost in raznarodovanje tirata manjšine v iredentizem — Društvo narodov mora proučiti manjšinski problem v celem obsegu

Dunaj, 6. februarja g. Na seji manjšinske komisije na Dunaju je predsednik evropskega nacionalnega kongresa, bivši slovenski poslanec v rimskem parlamentu dr. Wilfan dal novinarjem nekaj izjav o manjšinskem vprašanju. Z ozirom na sožitje posameznih narodnosti v srednji in vzhodni Evropi je dr. Wilfan razvijal misel, da je etnografski zemljevid Evrope postal stabilen. Velikih izpremenb v tem oziru ni pričakovati. Zaradi tega je končno veljavno prišel čas, da se mora misliti na rešitev problemov, ki izvirajo iz sožitja toliko mnogokrat sovražnih narodov. Z ureditvijo meja se ne bi doseglo mnogo. Tudi če bi bila vsa Evropa ena država, bi sožitje narodov predstavljalo manjšinski problem v velikem. Pri pravilni rešitvi pa bi ti med seboj pomešani narodi lahko postali nad vse dragocen faktor. Z nestrpnostjo, poblepom po oblasti in z več ali manj zakritim zatiranjem in s poskusi raznarodovanja se tirajo manjšine v iredentistična stremljenja, ki zastrupljajo odnošaje med narodi. Na meste dolgotrajne politično neplodne debate mora stopiti stvarna diskusija o celokupnem problemu in o možnostih njegove rešitve. Da bo moglo Društvo narodov izvršiti ono zadačo, za katero je brezdvomno poklicano, mora v samem sebi ustvariti primerno platformo in najprej spoznati manjšinski problem v njega celokupnem obsegu. Na koncu svojih izjav je dr. Wilfan posebno poudarjal mirotljubni značaj narodnostnega gibanja ter delo, ki ga je dosedaj izvršil narodnostni kongres. Posamezne narodnostne skupine, ki se bodo sestale v Ženevi, se morajo zavedati, da so skoraj vsi evropski narodi v dvojnem položaju: na eni strani živijo v državi, ki je njihova lastna nacionalna država ter vladajo kot večina, na drugi strani pa živijo v eni ali v več državah kot manjšine. Iz tega spoznanja izhaja potrebna posledica, da noben narod od drugega ne more zahtevati pravičnega postopanja s svojimi soplemeniki, dokler sam ne postopa po istih načelih.

Dunaj, 6. februarja. (lo.) Od 26. do 28. avgusta bo zaseroval na Dunaju evropski kongres narodnosti, ki bo pokrenil energično akcijo za rešitev manjšinskega vprašanja. Kongres bo med drugim zahteval, naj se ustanovi pri Društvu narodov permanentni manjšinski odbor.

Smrtna nesreča angleških letalcev

London, 6. februarja, s. Pri Gibraltarju je padel iz višine 350 m na tla angleški hidroplan. Dva angleška letalska častnika sta bila ubita.

Snežne lavine ogrožajo železnice

Ko so prenehali zameti, pa groze snežni plazovi — Obnovljen promet na liški progi — Na jugu je še vedno hud mraz

Beograd, 6. februarja p. V Beogradu in okolici je mraz danes že popolnoma pojenjal in v primeri z zadnjimi dnevi je nastopilo danes pravo južno vreme. Temperatura je narasla opoldne na 3 stopinje nad ničlo. Pač pa poročajo iz južnih krajev in iz Like še vedno o hudem mrazu. V Gospiću je bilo danes še vedno 26 stopinj pod ničlo. Tudi v Splitu je bilo zelo mrzlo, ker je ves dan brila strahovita burja. Morje je zelo razburkano. Na železnicah snežni zameti sicer ne ovirajo več prometa, novo nevarnost pa predstavljajo snežne lavine. Tako je danes ogromna lavina zdrčala na progo tik pred prihodom osebnega vlaka, ki se je z vso silo zaril v sneg in končno obtičal. Le srečnemu naključju je pripisati, da se ni zgodila večja nesreča.

Tudi na progi Beograd-Stalač je bilo danes javljenih več lavin. Požarevačka proga je na več krajih od lavin docela zasuta.

V Sandžaku so imeli danes huiši mraz kakor zadnje dni. Tolomer je kazal opoldne 28 stopinj, snega pa je zapadlo nad tri metre. Iz Novega Sada poročajo, da vlada tudi v Vojvodini še vedno silen mraz. Dunav je docela zamrznjen in led je tako močan, da vozijo čez Dunav z natovorjenimi vozovi in avtomobili.

Zagreb, 6. februarja n. Danes je po obvestilih železniške direkcije zopet vzpostavljen promet med Zagrebom in Splitom. Včeraj in danes je vladalo lepo vreme ter se je tako moglo uspešno dovršiti čiščenje proge.

Zaradi hudega mraza so se od predsinoči na včeraj pretrgale mnoge telefonske in brzojavne žice in je bila zveza med posameznimi kraji prekinjena. Še danes ne funkcijonira telefonska in brzojavna zveza z Bakrom in z Vojvodino, ravno tako pa so prizadete tudi nekatere telefonske proge v hrvatski provinci. Kakor javlja poštna direkcija, bodo te zapreke jutri dopoldne odstranjene, deloma pa so bile že tekom današnjega dne.

Ostri ukrepi proti netočnim dobaviteljem

Važno sporočilo ministrstva javnih del — Netočni in nesolidni dobavitelji bodo izključeni od nadaljnjih licitacij

Beograd, 6. februarja p. Ministrstvo javnih del je izdalo danes sledeče službeno obvestilo:

»V zadnjem času se je često dogajalo, da podjetniki, ki so jim bile poverjene dobave ali izvršitev raznih gradb. del, niso izpolnili prevzetih obveznosti ter da se zlasti niso držali dogovorjenih rokov in tehničnih pogojev. Vse to je imelo škodljive posledice tako za solidnost dela, kakor za splošne interese. Ministrstvo javnih del je sedaj odredilo, da je treba proti taki nesolidnosti nastopiti z vso ostrostjo.

Izvajajoč konsekvence iz tega sklepa je ministrstvo javnih del kaznovalo gradbenega podjetnika Gjorgja Vasiljeviča iz Nove Topole, ker ni v dogovorjenem roku dobavil materijala za popravo cest, z izključitvijo od nadaljnih licitacij za državne dobave in z zaplembo položene kavcije. Od nadaljnih licitacij za dobo enega leta je bil izključen tudi gradbeni podjetnik Marinković iz Skoplja, ker ni v dogovorjenem roku dovršil šolske zgradbe v Likovcu in ker načrtov ni predložil v odobrenje pristojnim gradbenim oblastvom«.

Delo na verskih zakonih

Beograd, 6. februarja. p. V ministrstvu ver se vrše živahne razprave o interkonfesijonalnem zakonu ter o zakonih za posamezne konfesije. V zvezi s temi vprašanji so posetili tekom današnjega dne ministra ver svečeniki raznih veroizpovedi: tako med drugim starokatoliški škof Kalodjera, baptistični duhovnik Vasek iz Zagreba, rektor pravoslavnega bogoslovja v Sremskih Karlovcih Kovačević, deputacija muftijev pod vodstvom vrhovnega muftija Mehmeda Zeka in evangelski svečenik doktor Kopp. Pojasnili so ministru ver stanje svojih cerkva in stavili svoje predloge glede ureditve vprašanj, ki se tičejo njihove veroizpovedi. Kakor zatrjujejo, bodo vsi ti zakoni skupno z interkonfesijonalnim zakonom v kratkem dokončani in predloženi kralju v sankcijo.

Izplačevanje razlik pri železnicah

Beograd, 6. februarja č. Minister za promet je izdal vsem železniškim direkcijam naredbo, naj izplačajo razlike uradniških prejemkov, ki jih država dolguje uslužbencem po novem zakonu o državnem prometnem osobju.

Krediti ministrstva trgovine

Beograd, 6. februarja. r. V ministrstvu trgovine in industrije so razdelili kredite do konca proračunskega leta, to je do 1. aprila. Tudi vsem šolam, ki spadajo v pristojnost ministrstva trgovine in industrije, so nakazani potrebni krediti.

Polletnica Radićeve smrti

Zagreb, 6. februarja. n. V petek, 8. t. m. bo v zagrebški katedrali svečana polletna maša - zadušnica za pokoj. Stjepanom Radićem, ki je umrl 8. avgusta pret. leta.

Za ukinitev davka na poslovni promet

Beograd, 6. febr. p. Beograjska trgovska industrijska in obrtna zbornica pripravljajo skupno predstavko za finančnega ministra, v kateri bodo zahtevale ukinitev davka na poslovni promet.

Priprave za občni zbor Narodne banke

Beograd, 6. februarja č. Jutri se bo vršila seja ožjega upravnega odbora Narodne banke. Plenarna seja je sklicana za 16. februar. Na tej seji se bo razpravljalo o poročilu gen. direktorja dr. Novakoviča za občni zbor Narodne banke, ki bo začetkom marca.

Udržalov kabinet sestavlja delovni program

Praga, 6. febr. h Koalicijski odbor osmerih je danes ves dan zasedal. Dopoldne se je udeležil seje tudi ministrski predsednik Udržal, ki je imel nagovor na koalicijske stranke, v katerem je izjavil, da si ne želi samo sodelovanja koalicije, temveč tudi lojalnega sodelovanja opozicije. Koalicijski odbor je sestavil program za prihodnje seje poslanske zbornice in senata. Obe zbornici se bosta sestali 14. februarja. Na prvih sejah bo ministrski predsednik predložil program vlade, o katerem se bo nato pričela debata.

Anglija vzdržuje stike z Amanulahom in s samozvancem

London, 6. februarja (lo) Na vprašanje, da-li je angleška vlada priznala sedanjo vladavino v Afganistanu in da-li podpira kakega pretendenta za afganski prestol je Chamberlain izjavil, da je angleški poslanik v Kabulu v neoficijelnih stikih z oblastmi, ki vladajo trenutno v Kabulu. Ravnotako je angleški poslanik v Kandaharju v zvezi z vlado kralja Amanulaha. Angleška vlada bo varovala v Afganistanu striktno nevtralnost in se ne bo vmešavala v notranje afganske zadeve, še manj pa podpirala kako izmed vojujočih se strank.

Manjšinsko vprašanje pride pred Društvo narodov

Ženeva, 6. februarja. s. Najvažnejša točka na programu marčnega zasedanja Sveta Društva narodov, ki ga je danes sporočil članicam sveta sir Eric Drummond, bo manjšinsko vprašanje. Poleg tega vsebuje dnevni red nov optantski primer, namreč prošnjo madžarske vlade za izpopolnitev jugoslovensko madžarskega razsodišča. Z rumunsko-madžarskim optantskim konfliktom se bo Svet bavil le formalno, ker se vrše sedaj med interesiranima vladama neposredna pogajanja. 54 zasedanju Sveta, ki se prične 4. marca bo predsedoval italijanski delegat Scialoja.

Pogajanja za nemško veliko koalicijo

Berlin, 6. februarja (be) V vprašaniu rešitve nemške krize ni novih momentov. Veliko zanimanje je vzbudila v političnih krogih opoldanska seja centruma, ki naj bi odločila o nadaljnem razvoju krize. Seja pa je bila takoj odgodena, ne da bi bilo prišlo do pozitivnih zaključkov. Kakor poročajo listi, bo imenovan zaenkrat samo en minister centruma. Danes opoldne je sprejel državni predsednik Hindenburg pruskega ministrskega predsednika Brauna. Tukajšnji politični krogi menijo, da sta razpravljala državnika o stabilizaciji državnega kabineta in o rekonstrukciji pruskega kabineta. Rešitev krize je prej ko slej odvisna od stališča centruma oziroma možnosti, da v celoti sprejmejo njegove zahteve.

Na današnji seji državnega zbora se je spominjal predsednik Loebe 10 letnice sestanka weimarske narodne skupščine in izrazil upanje, da bo nemški državni zbor nadaljeval plodonosno delo weimarske skupščine. Izjavil je, da je nemški narod politično zrel in v stanu, da sam odloča o svoji usodi in izvede v svoji državi socijalnost, svobodo in pravičnost.

Berlin, 6. februarja s. Prometni minister Guerard je nocoj končno veljavno odstopil. S tem so se izjalovila pogajanja za sestavo velike koalicije.

Pred ostvaritvijo papeževe države

Rim, 6. februarja s. V Vatikanu se posvetujejo že dva dni o rimskem vprašaniu, in sicer pod predsedstvom papeža samega. Kot zastopnik italijanske vlade se udeležuje teh posvetovanj državni svetnik Gianoni. Znano je, da sta že več desetletij Kvirinal in Vatikan občevala samo po oficijelnih zaupnikih in na nevtralnih tleh. Prisotnost višjega italijanskega uradnika v Vatikanu pomeni torej pričetek nove dobe v odnošajih med Vatikanom in Kvirinalom in opravičuje domnevo, da se bodo pogajanja o rimskem vprašanju v kratkem uspešno končala.

Rim 6. februarja h. Kakor se zagotavlja, bo v nedeljo podpisan konkordat med italijansko vlado in Sveto stolico. Pričakuje se, da se bodo določbe tega dogovora objavile prihodnji torek.

Angleški kralj popolnoma okreval

London, 6. febr. (lo.) Po uradnem komunikeju je zdravstveno stanje angleškega kralja nespremenjeno. Kakor poročajo, je kralj podpisal včeraj dve državni listini. To sta prvi listini od 4. decembra, ko je podpisal odlok o imenovanju regentskega sveta za čas njegove bolezni.

Resni nemiri v Indiji

Bombay, 6. februarja. (lo.) Včeraj je prišlo v mestu do velikih nemirov. Hinduisti so vdrli v muslimanski del mesta in razbili več voz cestne železnice. Na lice mesta so prispele v vsej naglici močne čete policije. Ker je množica pričela napadati, je policija oddala v množico več strelov, pa k sreči ni bil nihče zadet. Razburjenje narašča in je pričakovati resnih dogodkov.

Pred radostnim dogodkom v kraljevi rodbini

Beograd, 6. februarja č. **V kraljevski rodbini pričakujejo v kratkem času radosten dogodek in sicer koncem aprila ali pa početkom maja. Zato še ni določen datum, kdaj naj bi kraljevska dvojica prišla v Zagreb. Ne ve se, ali se bo to zgodilo pred ali po radostnem dogodku v kraljevski rodbini.**

Avdijence na dvoru

Beograd, 6. februarja p. Danes so bili sprejeti v avdijencah na dvoru novoimenovani poslanik v Pragi dr. Srga Angjelinović načelnik ministrstva za narodno zdravje dr. Andrija Štampar, minister pravde dr. Srškić in predsednik konzorcija »Jutra« Adolf Ribnikar.

Prvi obisk novega poljskega poslanika

Beograd, 6. februarja. č. Novi poljski poslanik Babinski, ki je predvčerajšnjim dospel v Beograd, je danes posetil namestnika zunanjega ministra dr. Kumanudija, jutri pa bo od kralja sprejet v svečani avdijenci, da mu izroči svoja poverilna pisma.

Poljski generalni konzul v Zagrebu postal poslanik na Kitajskem

Zagreb, 6. februarja č. Dosedanji večletni generalni konzul poljske republike v Zagrebu Barthel de Weidenthal je imenovan za opolnomočenega ministra in poslanika Poljske pri kitajski republiki s sedežem v Šanghaju. Odhajajoči konzul si je stekel v vseh zagrebških krogih široke prijateljske simpatije.

Seminarium illyricum v Šibeniku

Šibenik, 6. februarja č. Danes je bil na svečan način otvorjen seminar »Zmajević«, bivši »Seminarium illyricum«, ki je bil premeščen iz Zadra. Govorila sta škof Mileta in direktor seminarja prošt Truta.

Integriteta Ogrske

Pred nedavnim je objavil grof Teodor Batthyány svoje memoare, v katerih so nekatera poglavja silno interesantna, ker prinašajo podatke o razmerju vodilnih državnikov centralnih držav do nekdanje Ogrske. Batthyány je bil predsednik ogrske neodvisne stranke 1848., ki je zastopala najradikalnejšo politiko pred l. 1914. in je igral v madžarskem političnem življenju znatno vlogo.

Grof Batthyány popisuje, da uničenje ogrske državne integritete ni bil le cilj antante, marveč tudi program zelo odločilnih državnikov centralnih držav. Za to svojo tezo navaja naslednja dejstva.

Najprej in predvsem je preti'a Ogrski zelo resna nevarnost od prestolonaslednika nadvojvode Franca Ferdinanda. Ta je imel načrt da takoj, kakor hitro pride na vlado, ukine samostojnost Ogrske, konča z dualizmom in podeli avtonomijo posameznim pokrajinam, uvede nemščino kot državni ezik, kar je bilo v zvezi s projektirano uvedbo centralističnega režima na Dunaju.

Ali tudi v Berlinu so imeli načrte, ki so bili naperjeni zoper integriteto Ogrske. Tako na Dunaju kot v Berlinu so stremeli ob pričetku vojne za tem, da pridobijo Rumunijo na svojo stran, to pa so nameravali doseči na ta način, da se Erdeljska odcepi od Ogrske in priključi — Rumuniji. Načrt za to je napravil grof Czernin, avstro-ogrski poslanik v Bukarešti. Berlin se je s tem načrtom strinjal: povečana Rumunija naj bi stopila v nekako take odnošaje do Avstrije kakor je bila Bavarska do Prusije. Razen nadvojvode Franca Ferdinanda je bil tudi grof Berchtold za ta načrt, da je pa tudi mnogi odločujoči vojaški dostojanstveniki ki so delali po vsenemških smotrih skupno z nemškim generalnim štabom. Bili pa so si na jasnem da bo to mogoče doseči samo na ta način, da se z orožjem stre odpor Madžarov, a tudi za to so bili pripravljeni.

Bathyány navaja konkretne podatke tudi za to, da so vojaški krogi pripravljali za teritorijalnopolitične reforme, ki bi oškodovale integriteto tudi na jugoslovenski strani specialno na Hrvatskem. Bathyány pravi z ustanovitvijo jugoslovenske države ki bi se osnovala s pučem.

Ali še določneje so se kovali načrti zoper Ogrsko v kasnejšem delu vojne, v dobi, ko je bila Nemčija uverjena da se vojna konča s popolno zmago centralnih sil. To zmago so hoteli vsenemški krogi eksploatirati povsem v nemškem imperijalističnem smislu, ustanoviti nemško srednjo Evropo ki bi obsegala nemške in poljske pokrajine pa tudi vse ozemlje Avstro-Ogrske toda s to razliko, da bi se uredila enotno, z nemškim značajem, predvsem pa enotno armado; šole bi se morale v njej urediti tako, da bi vsakega državljana naučile nemščine in da bi se v njej bistveno pospešila germanizacija. Poročila o teh vsenemških načrtih ne pomenijo nič novega, sai so dovolj znana. Bathyány pa navaja primere iz katerih se razvidi, da bi postala Ogrska prav tako žrtev vsenemškega imperijalizma kot ostale nemške in nenemške pokrajine srednje Evrope.

Bathyányjevi memoari pričajo kakor naglaša avtor sam da je bila Ogrska zanesana propadu na naj so zmagale centralne sile ali antanta. Integriteta je bila izgubljena v vsakem slučaju.

Po pravici lahko iz vsega postavimo trditev da je ta nezgodba usoda ogrske integritete dokaz da se je prežive'a, da je bila v nasprotju s sodobnimi stremljenji, ker je bila zgrajena samo na historizmu in nacijonalni krivičnosti.

Interesantna in značilna polemika

Klerikalno glasilo je kakor znano besno napadlo tkzv. ljubljansko deputacijo, ki je v imenu »gospodarskih krogov« interveni'ala v Beogradu pri min. predsedniku v zadevi ljubljanske mestne občine in oblastnega odbora ter je pri tej priliki izrekla tudi nekatere osebne nazore udeleženih gospodov na volilno pravico itd. Klerikalni napadi so seveda popolnoma prozornega značaja. Ako bi bila deputacija pustila oblastni odbor pri miru, bi bila deležna klerika nega blagoslova. Ker pa se je meša a v svetotajstva bivše SLS, bi jo »Slovenec« najraje spravil na vešala, najmanj pa pred novo državno sodišče za zaščito države. O klerikalnem poskusu prebiti akcijo ljubljanskih gospodov bivši SLS smo že rekli svojo besedo. Da se ta poskus navzlic temu nadaljuje je pa samo po sebi umevno. Kdor pozna klerikalno moralo, bi se le čudil, če bi bilo drugače.

Sedaj se je končno oglasil v »Trgovskem listu« tudi eden izmed članov deputacije, tajnik Zveze industrijcev gosp. inž. Milan Šuklje v članku, v katerem predvsem pobija »Slovenčevo« trditev, da ljubljanska deputacija ni bila legitimirana govoriti v imenu slovenskih gospodarskih krogov. Inž. Šuklje zatrjuje da so člani deputacije poobaščenci 40 000 samostojnih lastnikov in vodilnih fukcijonarjev gospodarskih podjetij. Razvija teorijo o »profesijonalnih političnih skupinah«, ki da so druga drugo prekašale v socialnem skrbstvu in zapostavljanju gospodarskih krogov (!) iz česar sklepa da se morajo sedaj ljudje, ki niso »profesijonalni politiki« tembolj uveljavljati. Nato utemeljuje stališče deputacije, da naj se ljubljanskemu županu mesto občinskega sveta postavi ob stran 12članski sosvet, ki bi skrbel za ozdravljenje obč. gospodarstva in zlasti za redukcijo osebnih izdatkov ki požrejo baje 60 % obč. proračuna (Inž. Šuklje je v tem oziru v konfliktu s pravnim položajem, kakor ga tolmači vlada, ki stoji na stališču, da gre za obnovo obč. svetov v dosedanjem obsegu potom imenovanja in ne za postavitev komisarjev s sosveti. (Op. ur.)

Končno še g. Šuklje obračunava s »Slovencem« ter izvaja:

«Kar pa tiče oblastne samouprave v Ljubljani in Mariboru, je deputacija povedala tisto resnico, ki je nihče ne more negirati: da so bili vzeti vsi člani oblastnih odborov in **oba predsednika, ki sta danes postavljena za komisarja iz ene profesijonalne skupine, in da je ves uradniški aparat obeh oblastnih samouprav sestavljen po namenih iste skupine. Pri najboljši volji, da ne more pristojni veliki župan točno in natančno nadzirati njih poslovanje,** ki je nedvoumno usmerjeno po enostranskih pravcih. Zato se je stavil predlog, da se naj oblastnima komisarjema v **Sloveniji dodelita sosveta s posvetovalnim glasom.** Naloga sosvetov bo **da pazita na štednjo, na nepristransko razdelitev dajatev in na ublaženje takih bremen ki očitno škodujejo gospodarstvu področja.** S tem bo dano jamstvo za točno, redno in pravilno poslovanje.

Deputacija je odšla iz Beograda z jako dobrimi vtisi. **Ni treba povdarjati, da s temi vtisi ni v skladu pisarenje enega dela našega časopisja.**

Eno pa moramo povedati naši javnosti, da bo pravilneje spoznala izvestne metode. Vsakokrat, kadar se oglasijo predstavniki gospodarskih slojev, da uveljavijo potrebe in zahteve gospodarstva, vsakokrat pride na tapet **Slavenska banka. Gospodarskim slojem se pri taki priliki podtika, da so oni upropastili celo vrsto mogočnih gospodarskih institucij, seveda zlasti Slavensko banko.** Temu nasproti bodi konstatirano, **da so vso škodo iz propasti mogočnih institucij nosili pač naši gospodarski sloji,** ki žal niso bili zastopani v zakonodajnih zastopstvih, niti v raznih bivših vladah. **Vsa leta od poloma Slavenske banke se ni s strani bivših vlad in bivših slovenskih ministrov storilo ničesar, da bi se težko prizadetim povrnila storjena škoda. Niti se niso poklicali na odgovor krivci, niti se ni prišlo v okom škandaloznemu načinu, kako se na račun prevarjenih upnikov izvršuje likvidiranje preostale mase.** Naj bo naša javnost prepričana, da bo ostalo vse to v spominu in da **ne bo pozabljeno, kako da se moralni sokrivci onih katastrof skrivajo za krikom: «držite tatu!»**

Drama dveh Jugoslovenov v Franciji

Pariz, 6. febr. r. «Quotidien» objavlja poročilo o krvavi drami, ki se je v Loreni odigrala med nekim mladim Srbom in mlado Srbkinjo. 28letni Toma Galetić je živel dalj časa v intimnih odnošajih s svojo rojakinjo Ano Kubejić in stanoval pri njenih roditeljih. Devojka pa se ni hotela poročiti z Galetićem, čeprav je imela z njim že 10 mesecev starega sina; zato sta se lani razšla in Galetić se je preselil drugam. Ko je včeraj srečal svojo bivšo prijateljico, je izstrelil nanjo več strelov in ranil tudi sinčka, ki ga je držala Kubejićeva na rokah. Galetić je nato pobegnil, a orožniki so ga še sinoči prijeli.

Grozote litovskih ječ

Varšava, 6 februarja. g. Po poročilu iz Kovna traja gladovna stavka političnih jetnikov, ki se je pričela 27. januarja, dalje. Dosedaj je zaradi gladu umrlo 8 političnih jetnikov. Stavka je 140 jetnikov.

Velik požar v Egiptu

Kairo, 6. februarja (be.) Velik požar je upepelil v Mehalli, v pokrajini Gharbia 240 hiš. V plamenih so poginile tri osebe. Škodo cenijo na 50.000 funtov sterlingov.

Smrt španske kraljice-matere v zvezi z vojaškim uporom

Madrid, 6. februarja s. Kraljica-mati Marija Kristina je nenadoma umrla. Kakor znano, je kraljica-mati habsburška princesa ter druga soproga pokojnega kralja Alfonza XII. Njena smrt je vzbudila veliko zanimanje zlasti zaradi tega, ker je bila velika prijateljica bivšega španskega ministrskega predsednika Sancheza Guerre, ki je bil pred dnevi aretiran kot idejni vodja zadnjega upornega gibanja. Govori se, da je bilo razburjenje zaradi zadnjih političnih dogodkov neposredni vzrok njene smrti. Kraljica-mati je še snoči prisostvovala kinematografski predstavi v kraljevi palači. Ko se je vrnila v svoje sobane, jo je zadela srčna kap, ter je po pol drugi uri umrla.

Zagonetno potovanje Leva Trockega

London, 6. febr. (be.) Pariška vest, da je Trockij prispel v Carigrad, se je izkazala za netočno. Ladja, na kateri se je odpeljal Trockij, je bila pač namenjena v Carigrad, morala pa je zavoljo silnih viharjev v Črnem morju pristati na maloazijski obali v luki Eregli, kakih 200 km pred vhodom v Bospor. Odtod bo baje prepeljan pod močno policijsko zaščito v Angoro, bržko pride tozadevno dovoljenje turške vlade. Poročilo iz Moskve, da je Trockij še vedno na sovjetskih tleh, je v toliko točno, ker se mudi Trocki na ruski ladji. Vendar krožijo tudi vesti, da je treba sovjetski komunike tolmačiti na ta način, da biva Trockij še vedno v kraju svoje konfinacije, Alma-Ati.

Italijansko-grška prijateljska pogodba

Atene, 6. februarja d. Na današnji seji parlamentarnega odbora za zunanje zadeve se je razpravljalo o grško-jugoslovenskih odnošajih z ozirom na odgovor beograjske vlade, ki je včeraj dospel na predloge grške vlade. **Zbornica je sprejela predlog o ratifikaciji italijansko-grške prijateljske pogodbe.**

Vladimir Gajdarov v Ljubljani

Na svoji turneji po jugoslovenskih mestih je prispel snoči z osebnim vlakom ob 18.12 iz Zidanega mosta v Ljubljano znani filmski igralec Vladimir Gajdarov v družbi svoje soigralke ge. Olge Gzovske. Ljubljanska kinematografska publika, ki je že nestrpno pričakovala prihoda svojega junaka je to pot nekam odpovedala in umetnika ni sta bila deležna onega veličastnega sprejema, kakor ga je bilo pričakovati glede na priljubljenost, ki jo uživa filmski junak v našem mestu zlasti pri ženski publiki.

Na kolodvoru se je zbralo okrog 17.30 precej ženskega sveta, ker pa je bilo javljeno, da ima brzovlak, s katerim bi se morala pripeljati oba umetnika, nad 90 minut zamude, je mnogo ljudi odšlo. Publika namreč ni bila informirana, da sta Gajdarov in gospa Gzovskaja v Zidanem mostu prestopila v osebni vlak in prispela ž njim v Ljubljano. Navzlic mrazu pa je vendarle zdržalo dokaj ljudi, v prvi vrsti mladih gospic, ki so vztrajno čakale prihoda drugega osebnega vlaka, ko prispe med nas »živa« filmski igralec. Čim je privozil vlak na postajo, se je pripri'o za hrbtom ravnatelja drame g. Pavla Golje kakih petnajst mladih gospodičen, da tudi one prisostvujejo oficijelnemu pozdravu velikega igralca, ki bo jutri naš gost v opernem gledališču.

Ko je g. Gajdarow stopil iz voza I. razreda in se pojavil na ljubljanskih tleh, velik in lep, ogrnjen v dragocen kožuhovinast plašč, prav tak, kakor ga gledamo v filmih, so ga kar brž obstopile naše gospodične, tako da je ravnatelj g. Golja komaj našel pot do ge. Gzovske in ji vošil dobrodošlico. Nato je pozdravil g. Gajdarowa, ki se je zahvalil v mehki ruski govorici z elegantnim priklonom, spregovorivši par stavkov. V imenu Elitnega kina Matica je umetnika pozdravil še g. Rudolf Prešern, s katerim sta oba izmenjala več prisrčnih besed. V spremstvu ravnatelja g. Golje, g. Prešerna, impresarija g. Foersterja ter novinarjev sta nato oba umetnika krenila na peron k izhodu, kjer ju je pričakovala še kopica brhkih Ljubljančank. Gg. Gajdarow in Gzovska'a sta se nastanila v hotelu Union.

*

Ob 21. uri je veliki ruski umetnik zelo ljubeznivo sprejel novinarje v svojem apartmanu v hotelu »Union«. Čeprav je bil od potovanja precej utrujen in potreben počitka, je vendar dal novinarjem priliko, da se razgovore ž njim kot človekom in umetnikom.

G. Gajdarow je elegantne visoke postave, črnolas in črnook, lepega, izredno inteligentnega obraza in visokega čela. V razgovoru je umerjen in premišljen, njegov organ je mehek in simpatičen. Govori o filmu in gledališču, pri tem pa večkrat in izrecno poudari lepoto in krasoto slovenske dežele:

»Kako lepa mora biti Slovenija šele poleti!«

G. Gajdarow je novinarjem podal svoje misli o raznih problemih filmske in gledališke umetnosti. Razgovor je trajal malone uro, minil pa je naglo kakor minuta. Bilo je užitek poslušati tega velikega ruskega igralca in uverjeni smo da bo naše občinstvo prav tako in še bolj uživalo, ko bo Gajdarowa gledalo na našem odru. **Ou.**

Hmeljski trg

Žatec, 6. februarja. b. Današnji promet pri približno 70 meterskih stotov. Tendenca mirna. Cene 1400 do 1600 Kč.